

Cirkulære om aftale om

Pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.l. i forbindelse med nye lønsystemer

2005

Cirkulære af 15. marts 2007

PKAT nr.

J.nr. 06-861-85

Perst. nr. 032-07

Indholdsfortegnelse

Cirkulære

Generelle bemærkninger	3
Indberetning af ændret pensionsskalatrín	4
Bemærkninger til aftalens enkelte bestemmelser	4
Ikrafttræden	11

Aftale om pensionsforhold (bilag 1)

§ 1. Dækningsområde	13
§ 2. Lukkede og åbne grupper	13
§ 3. Lukkede grupper	13
§ 4. Overgang til anden stilling inden for Finansministeriets og CFU's forhandlingsområde	14
§ 5. Indbetaling af pensionsbidrag til supplerende pensionsordning	15
§ 6. Åbne grupper	15
§ 7. Ikrafttræden og opsigelse	16

Bilag 1.1. Ansøgt overgang til anden pensionsmæssigt tilsvarende eller højere stilling	18
---	----

Bilag 2. Forklaringer til eksempeldiagrammer vedrørende bilag M	21
---	----

Cirkulære om aftale om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.l. i forbindelse med nye lønsystemer

Generelle bemærkninger

Ved forhandlingerne mellem finansministeren og Centralorganisationernes Fællesudvalg 2005 blev der opnået enighed om, at pensionsgivende løn i § 5, stk. 1 i aftale af 19. december 2003 om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.l. i forbindelse med nye lønsystemer også omfatter basisløn og intervalløn. Hvis basisløn eller intervalløn derfor overstiger den tjenestemandspensionsgivende løn på sluttrinnet, indbetales der med virkning fra 1. april 2005 pensionsbidrag på 18 pct. af den overskydende løn til en supplerende pensionsordning.

I forhold til det hidtil gældende cirkulære er der endvidere foretaget nogle præciseringer samt indarbejdet cirkulærebemærkninger fra de supplerende pensionsaftaler.

Aftale af 19. december 2003 om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.l. i forbindelse med nye lønsystemer er indgået med udgangspunkt i bilag M til resultatet af aftale og overenskomstforhandlinger pr. 1. april 2002 mellem finansministeren og Centralorganisationernes Fællesudvalg, og er vedlagt som bilag 1 til dette cirkulære.

Aftalen indeholder de generelle principper for fastlæggelse af det skalatrin, ud fra hvilket den ansattes ret til tjenestemandspension bestemmes. Aftalen er baseret på en videreførelse/udbygning af det ”skyggepensionssystem”, der som midlertidig ordning har været anvendt siden nye lønsystemer blev taget i brug for tjenestemandsgupper o.l. i slutningen af 1990-erne.

Den generelle aftale skal for så vidt angår de lukkede grupper suppleres med aftaler vedrørende de enkelte gruppers pensionsret. De supplerende pensionsaftaler er eller vil blive indgået af Finansministeriet og vedkommende (central)organisation. Når der foreligger en indgået pensionsaftale, skal de enkelte ministerier og styrelser med virkning fra aftalens ikrafttrædelsestidspunkt ændre skalatrinforløbet for retten til tjenestemandspension for den enkelte ansatte.

Personer, der er fratrådt med udgangen af marts måned 2003 eller senere for at gå på pension eller rådighedsløn, har ret til at få deres pension omberegnet, hvis de på fratrædelsestidspunktet var omfattet af et nyt lønsystem og havde været mindst 2 år på sluttrin i det hidtidige ”skyggepensionsforløb”.

For langt den overvejende del af ansatte, der er omfattet af denne aftale, er der indgået supplerende pensionsaftaler, der som udgangspunkt ved aftalefornyelsen 2005 vil indgå som bilag til den enkelte aftale om nyt lønsystem mv.

De skalatrinsforløb, der er fastlagt i de supplerende pensionsaftaler, kan **ikke** ændres ved lokal aftale.

Indberetning af ændret pensionsskalatrín

Den supplerende pensionsaftale fastlægger for den enkelte personalegruppe hhv. enkeltstilling det anciennitetsbetingede skalatrinsforløb i relation til ret til tjenestemandspension.

Det påhviler den enkelte ansættelsesmyndighed at indberette både slutskalatrinnene og det aktuelle skalatrín til SLS.

Ansættelsesmyndigheder, der ikke benytter SLS, skal som hidtil indberette det aktuelle skalatrín via den statsgaranterede pensionsordning til PENSAB.

Det påhviler endvidere den enkelte ansættelsesmyndighed, der ikke selv er pensionsberegningens myndighed, at meddele Økonomistyrelsen, hvilke pensionerede, der opfylder betingelserne i de supplerende aftaler om pensionsforhold for at få deres pension omberegnet, og hvilket skalatrín de med virkning fra pensioneringstidspunktet skal have deres pension omberegnet til.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1. Dækningsområde

Øvrige ansatte med ret til tjenestemandspension kan være såvel tjenestemandslignende ansatte (f.eks. lærere på erhvervsskoler) som overenskomstan-
satte (f.eks. visse grupper under civilarbejderloven, ansatte i henhold til ordre Q i DSB og lærere på frie skoler). I det følgende anvendes betegnelsen ”tjenestemand” som dækkende også øvrige med ret til tjenestemandspension, medmindre andet udtrykkeligt er anført.

Der er sammenfald mellem dækningsområdet for nærværende aftale og rammeaftale om nye lønsystemer, jf. Finansministeriets cirkulære af 19. november 2003, jfr. dog § 1, stk. 3. Aftalen gælder derfor for grupper mv., der er omfattet af Finansministeriets og CFU's forhandlingskompetence på lønområdet.

Det betyder, at aftalen f.eks. ikke gælder for tjenestemænd i "den lukkede gruppe" i folkeskolen, tidligere tjenestemænd, der er overgået til ansættelse i aktieselskaber med bevarelse af tjenestemandspensionsret fra staten, medlemmer af Pensionsordningen af 1976 (med enkelte undtagelser) og medlemmer af Apotekervæsenets Pensionsordning (med enkelte undtagelser).

Det er uden betydning for at være omfattet af aftalen, om aftalen om overgang til nyt lønsystem er indgået før, i forbindelse med, eller efter overenskomstfornyelsen pr. 1. april 2002. Hvis aftalen om nyt lønsystem er baseret på frivillig overgang, er alene de ansatte, der overgår til nyt lønsystem, omfattet af nærværende aftale.

Det er aftalt, at følgende grupper er undtaget fra aftalen:

Ansatte i Post Danmark generelt (nu ikke længere omfattet af Finansministeriets og CFU's forhandlingskompetence).

Ledere ved erhvervsskoler, jf. cirkulære af 3. marts 2004 om lønsystem for ledere ved erhvervsskoler, der er ansat som leder før det tidspunkt, hvor nærværende aftale implementeres for den pågældende gruppe.

Til § 2. Lukkede og åbne grupper

Afgrænsningen mellem åbne og lukkede grupper foretages for så vidt angår tjenestemænd på grundlag af cirkulære af 11. december 2000 om anvendelse af tjenestemandsansættelse i staten og folkekirken, således at de i dette cirkulæres §§ 2-3 nævnte stillingskategorier er åbne grupper, og alle øvrige grupper er lukkede grupper. At der i særlige tilfælde i medfør af cirkulærets §§ 4-6 kan ske tjenestemandsansættelse i stillinger, der ikke er omfattet af §§ 2-3, indebærer ikke, at sådanne stillinger henføres til regelsættet om åbne grupper.

Ved en tjenestemands overgang til anden stilling er det således stillingskategorien, som den pågældende kommer til, der er afgørende for, om tjenestemanden ansættes i en åben eller lukket gruppe.

At ansættelsesformcirkulæret er afgørende for sondringen mellem åbne og lukkede grupper, indebærer ikke, at anvendelse af ansættelsesformer og dermed eventuelle ændringer af cirkulæret er aftalestof.

Tilsvarende retningslinjer som anført vedrørende tjenestemænd gælder for andre medarbejdergrupper med ret til tjenestemandspension.

Til § 3. Lukkede grupper

Med virkning fra den supplerende pensionsaftales ikrafttrædelsestidspunkt forlænges de eksisterende anciennitetsbetingede skalatrinsforløb i relation til ret til tjenestemandspension med 2 skalatrin, dog maksimalt til skalatrin 48.

Tjenestemandspensionsretten er udelukkende anciennitetsbaseret. Det betyder på den ene side, at tjenestemanden pensioneres fra det skalatrin, der er opnået på et givet afskedigelsestidspunkt, uanset om tjenestemanden ikke har opnået slutløn eller de 2 ekstra trin. Det betyder på den anden side, at hvis betingelserne for opnåelse af de ekstra 2 trin er opfyldt, lægges det pågældende trin til grund for pensioneringen, uanset om tjenestemandens opnåede løn er lavere end den pensionsgivende løn på det pågældende trin. Dette gælder også ved beregning af opsat pension.

Et skalatrinsforløb er som udgangspunkt anciennitetssikret, når oprykning i forløbet udelukkende er betinget af optjening af den nødvendige anciennitet. Et skalatrinsforløb anses dog også for at være anciennitetssikret, selvom oprykning fra et givet trin til et andet er betinget af en bedømmelse og konstatering af tilfredsstillende tjenstlige forhold, hvis manglende oprykning har ren undtagelseskarakter.

Tjenestemænd, der på tidspunktet for implementering af denne aftale for den pågældende personalegruppe, har ret til tjenestemandspension på skalatrin 49 eller højere, bevarer denne placering.

De 2 hhv. 4 år på hidtidigt sluttrin, der kræves for opnåelse af de ekstra 2 skalatrin, er uafhængig af, om det hidtidige skalatrinsforløb helt eller delvis har været baseret på 1-årige skalatrin. De yderligere trin opnås efter de 2 hhv. 4 år på hidtidigt sluttrin, uanset om den krævede tid er tilbagelagt helt eller delvis før overgangen til nyt lønsystem.

Hvis tjenestemanden fratræder med udgangen af den 24. måned efter opnåelse af hidtidigt sluttrin eller efter opnåelse af det første af de 2 ekstra trin, anses

betingelsen for tillæggelse af ekstra skalatrin for at være opfyldt. Det betyder, at en tjenestemand har opnået ret til ekstra skalatrin, hvis den pågældende f.eks. har været på sluttrin fra 1. april 2002 og fratræder sin stilling den 31. marts 2004.

Ved optjening af ekstra skalatrin for deltidsansatte tjenestemænd følges reglerne i aftale om lønanciennitet mv. for tjenestemænd i staten. Det betyder, at tjenestemænd med en gennemsnitlig ugentlig beskæftigelse på mindst 15 timer optjener ekstra skalatrin lige som fuldtidsbeskæftigede, mens ansættelse på under 15 timer ugentligt indgår forholdsmæssigt i optjeningen.

Ved advancement til højere stilling inden for samme ansættelsesområde efter tidspunktet for den supplerende pensionsaftales ikrafttræden forlænges anciennitetsforløbet med et yderligere skalatrin til i alt 3 trin, dog maksimalt til skalatrin 48, jf. eksempel 3.

Eksempel 1

Hidtidigt skalatrinsforløb: 16-18-20-22-24

Hvis tjenestemanden på aftalens virkningstidspunkt er på skalatrin 16, 18, 20 eller 22, fortsætter den pågældende sit hidtidige forløb indtil skalatrin 24. 2 år herefter opnås skalatrin 26.

Hvis tjenestemanden er på skalatrin 24 på aftalens virkningstidspunkt, opnås skalatrin 26 efter i alt 2 år på skalatrin 24, uanset om tiden på skalatrin 24 helt eller delvis ligger før aftalens virkningstidspunkt.

Hvis tjenestemanden har været mindst 2 år på skalatrin 24 på aftalens virkningstidspunkt, opnås skalatrin 26 således umiddelbart.

Eksempel 2

Hidtidigt skalatrinsforløb: 20-21-22-23-24

Hvis tjenestemanden er på skalatrin 20, 21, 22 eller 23, fortsætter den pågældende sit hidtidige forløb indtil skalatrin 24. 2 år herefter opnås skalatrin 25 og efter yderligere 2 år opnås skalatrin 26.

Hvis tjenestemanden er på skalatrin 24 på aftalens virkningstidspunkt, opnås skalatrin 25 efter i alt 2 år på skalatrin 24, uanset om tiden på skalatrin 24 helt

eller delvis ligger før aftalens virkningstidspunkt. Efter i alt 4 år på skalatrin 24 opnås skalatrin 26.

Hvis tjenestemanden på virkningstidspunktet har været mindst 2 år på skalatrin 24, opnås skalatrin 25 umiddelbart, og skalatrin 26 opnås, når tjenestemanden har været mindst 4 år på skalatrin 24. Har tjenestemanden på virkningstidspunktet været 4 år på skalatrin 24, opnås skalatrin 26 således umiddelbart.

Eksempel 3

Hidtidigt skalatrinsforløb: 16-18-20-22-24 (svarende til eksempel 1)

Mens tjenestemanden er på skalatrin 20 avancerer han inden for eget ansættelsesområde til et skalatrinsforløb bestående af skalatrinene 25-27-29-31.

På tidspunktet for avancementet oprykkes tjenestemanden til skalatrin 21 (tillæg af yderligere ét trin), hvilket også vil være grundlaget for beregning af en eventuel opsat pension. Oprykning sker herefter til skalatrin 23 og 25 på det tidspunkt, hvor oprykning til skalatrin 22 og 24 i den hidtidige stilling ville være sket. Oprykning til skalatrin 27 sker efter 2 år på skalatrin 25.

Den enkelte tjenestemand kan kun opnå ét ekstra skalatrin i forbindelse med avancement, uanset hvor mange avancementer den pågældende opnår.

Yderligere avancementer indenfor eller udenfor eget ansættelsesområde påvirker derfor ikke pensionsretten, i det omfang ansættelse sker i en lukket gruppe. I dette eksempel fastlåses tjenestemandspensionsretten på skalatrin 27, evt. suppleret med indbetalinger til en pensionsordning.

Ansættelsesområdet for tjenestemænd er vedkommende ministerium med tilhørende institutioner, medmindre andet er aftalt. Undtagelsen vedrørende § 1, stk. 3, i aftalen vedrørende ansættelsesområder betyder, at en administrativt beskæftiget tjenestemand i hovedstadsområdet, der opnår avancement i et andet ministeriums departement, ikke får et yderligere tjenestemandspensionsgivende skalatrin, selvom avancementet sker inden for den pågældendes ansættelsesområde.

På en selvejende institution, f.eks. en erhvervsskole eller en fri skole, udløses et ekstra trin ved avancement på egen skole, men ikke ved opnåelse af avancement på en anden skole.

Til § 4. Overgang til anden stilling inden for Finansministeriets og CFU's forhandlingsområde

De forskellige overgangssituationer er beskrevet skematisk i bilag 1.1 til dette cirkulære. Situation 1)-5) vedrører § 4, stk. 1, situationerne 6)-7) vedrører § 4, stk. 2, situationerne 8)-9) vedrører § 4, stk. 3.

Ved uansøgt overgang til lavere stilling gælder de almindelige tjenestemandspensionsregler.

Til § 5. Indbetaling af pensionsbidrag til supplerende pensionsordning

Tjenestemanden er altid - under forudsætning af optjening af den nødvendige anciennitet – sikret pension fra det efter § 3 fastlagte skalatrinsforløbs sluttrin, jf. den supplerende aftale om pensionsforhold.

Af løntillæg, der på tidspunktet for den supplerende pensionsaftales ikrafttræden eller senere **overstiger** den tjenestemandspensionsgivende løn på dette sluttrin, **og** som er eller bliver aftalt pensionsgivende, indbetales pensionsbidrag med 18 pct. til en supplerende pensionsordning.

I bilag 2 til dette cirkulære er opstillet 2 eksempler med tekstforklaringer, som viser situationen før og efter implementering af bilag M samt en senere udvikling.

Hvis basisløn eller intervalløn **overstiger** den tjenestemandspensionsgivende løn på sluttrinnet, indbetales der fra det tidspunkt, det er tilfældet, dog tidligst **med virkning fra 1. april 2005** ligeledes 18 pct. pensionsbidrag af den overskydende løn til en supplerende pensionsordning.

Vurderingen af, om der skal ske indbetaling af 18 pct. til en supplerende pensionsordning som følge af, at de pensionsgivende løntillæg overstiger den tjenestemandspensionsgivende løn på slutskalatrinet, foretages på tidspunktet for den supplerende pensionsaftales ikrafttræden, uanset om de 2 ekstra skalatrin på dette tidspunkt i relation til retten til tjenestemandspension endnu ikke er opnået.

I vurderingen af, om summen af løn og løntillæg overstiger den tjenestemandspensionsgivende løn på sluttrinnet, indgår samtlige kvalifikationstillæg, funktionstillæg og udligningstillæg, dvs. også ikke pensionsgivende løntillæg.

Løntillæg herunder udligningstillæg, der ikke er aftalt pensionsgivende, bliver ikke pensionsgivende, selv om de overstiger den tjenestemandspensionsgivende løn på sluttrinnet.

Af løntillæg, der ligger under den tjenestemandspensionsgivende løn på sluttrin i det efter § 3 fastlagte skalatrinsforløb, og som er eller bliver aftalt pensionsgivende, indbetales pensionsbidrag med den bidragssats, der i øvrigt er aftalt på det pågældende overenskomst-/aftaleområde eller konkret er aftalt for den pågældende tjenestemand.

Pensionsbidraget indbetales af ansættelsesmyndigheden til den for personalegruppen aftalte supplerende pensionsordning. Af pensionsbidraget anses 1/3 for at være den ansattes eget bidrag. Lønspesifikationen skal indeholde oplysning herom.

Hvis der indgås aftale om, at ikke pensionsgivende tillæg eller nye tillæg under sluskskalatrinnene for den tjenestemandspensionsgivende løn skal være pensionsgivende, skal opmærksomheden henledes på, at løn til og med sluskskalatrinnene allerede er pensionsgivende i tjenestemandspensionssystemet. En sådan aftale vil derfor betyde, at ansættelsesmyndigheden både skal indbetale til finanslovens § 36 og til en supplerende pensionsordning.

Det er alene den tjenestemandspensionsgivende del af lønnen, der kan danne basis for pension efter tjenestemandspensionslovens regler om udbetaling af aktuel pension før det 60. år.

Til § 6. Åbne grupper

Ansatte i åbne grupper indplaceres i pensionsmæssig henseende i det lønramme-/skalatrinsforløb, der var gældende forud for overgangen til det nye lønsystem. Dette ”skyggeforløb” lægges til grund for pensionsberegningen.

Som led i implementeringen af det nye lønsystem bør de lokale parter på grundlag af gældende klassificeringsaftaler udarbejde en oversigt over den hidtidige klassificering af de stillinger, der omfattes af det nye lønsystem. Personlige klassificeringer markeres med *).

Hvis der i forbindelse med lønændringer indgås aftale om pensionsmæssig indplacering i højere lønramme, jf. stk. 3 revideres oversigten i overensstemmelse hermed.

Kompetencen til – som supplement til tjenestemandspensionsordningen – at aftale pensionsbidrag af varige og midlertidige tillæg i det nye lønsystem forudsættes delegeret til de lokale aftalparter.

I forbindelse med eventuelle overvejelser om indbetaling af pensionsbidrag af midlertidige tillæg til tjenestemænd, for hvem der ikke i forvejen er oprettet en forsikringsmæssig pensionsordning, henledes opmærksomheden på, at de hermed forbundne administrationsomkostninger – specielt for så vidt angår mindre og korterevarende tillæg – kan være relativt store i forhold til pensionsindbetalingens størrelse og dermed kan reducere pensionsordningens værdi uforholdsmæssigt.

Der kan aftales pensionsbidrag af varige og midlertidige tillæg. Derudover kan der aftales pensionsbidrag af dele af udligningstillægget i den udstrækning, det erstatter tillæg (f.eks. lokallønstillæg), hvoraf der har været indbetalt pensionsbidrag til en supplerende pensionsordning.

Efter bestemmelsen skal der indgås aftale om en justering af en tjenestemandspensionsmæssige indplacering, hvis der aftales nye/højere tillæg, som i det hidtidige lønsystem ville have haft karakter af en oprykning til højere lønramme. Der kan således ikke indgås aftale om ændret tjenestemandspensionsmæssig indplacering, uden at dette har baggrund i en ændret lønmæssig placering.

Ikrafttræden

Cirkulæret har virkning fra 1. april 2005. Samtidig ophæves cirkulære af 21. april 2004 (Perst. nr. 025-04) om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.l. i forbindelse med nye lønsystemer.

Finansministeriet, Personalestyrelsen

Den 15. marts 2007

P.M.V.

E.B.

Pia Staniok

Aftale om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.l. i forbindelse med nye lønsystemer

§ 1. Dækningsområde

Aftalen omfatter tjenestemænd og øvrige ansatte med ret til tjenestemandspension, for hvilke der indgås eller er indgået aftale om nye lønsystemer.

Stk. 2. Ansatte, der er omfattet af cheflønspuljen, er undtaget fra aftalen.

Stk. 3. Det kan mellem Finansministeriet og vedkommende (central)organisation aftales, at konkrete stillinger/stillingsgrupper undtages fra aftalen.

§ 2. Lukkede og åbne grupper

Tjenestemandspensionsforhold for grupper, inden for hvilke der principielt ikke sker nyansættelse på vilkår, der indebærer ret til tjenestemandspension (lukkede grupper), fastlægges i overensstemmelse med reglerne i §§ 3-5.

Stk. 2. Tjenestemandspensionsforhold for grupper, inden for hvilke der fortsat sker nyansættelse på vilkår, der indebærer ret til tjenestemandspension (åbne grupper), følger bestemmelserne i § 6.

§ 3. Lukkede grupper

Der aftales for de enkelte grupper hhv. enkeltstillinger et tjenestemandspensionsforløb svarende til det hidtidige anciennitetssikrede skalatrinsforløb forlænget med 2 skalatrin, dog maksimalt til skalatrin 48. Aftale herom for den enkelte gruppe indgås mellem Finansministeriet og vedkommende forhandlingsberettigede (central)organisation.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte 2 skalatrin opnås efter 2 år på slutløn i hidtidigt skalatrinsforløb, hvis dette er baseret på løntrin svarende til 2 skalatrin. Hvis det er baseret på løntrin svarende til 1 skalatrin, opnås det første skalatrin efter 2 år og det andet skalatrin efter 4 år på sluttrin i hidtidigt skalatrinsforløb.

Stk. 3. Hvis det hidtidige skalatrinsforløb ikke entydigt er baseret på løntrin svarende til 2 eller 1 skalatrin aftales det konkret i den supplerende aftale i henhold til § 3, hvornår de 2 ekstra skalatrin opnås.

Stk. 4. Ved advancement efter ansøgning til højere stilling inden for samme ansættelsesområde, jf. stk. 5, forlænges anciennitetsforløbet i henhold til stk. 1 med et yderligere skalatrin til i alt 3 trin, dog maksimalt til skalatrin 48. På tidspunktet for advancementet oprykkes tjenestemanden til nærmeste højere skalatrin med uændret dato for oprykning til eventuelle yderligere trin i skalatrinsforløbet. Tidspunktet for opnåelse af det nye sluttrin fastlægges i øvrigt i overensstemmelse med principperne i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Avancement til højere stilling i et andet ministeriums departement, jf. § 1, stk. 3, i aftale af 15. august 1975 om ansættelsesområder for varigt ansatte tjenestemænd og tjenestemænd ansat på prøve, anses i denne sammenhæng ikke for advancement inden for samme ansættelsesområde. For ansatte på selv- ejende institutioner o.l. anses institutionen for ansættelsesområde.

§ 4. Overgang til anden stilling inden for Finansministeriets og CFU's forhandlingsområde

For en tjenestemand, hvis ret til tjenestemandspension er fastlagt i overensstemmelse med reglerne i § 3, gælder den fastlagte ret uændret ved ansøgt overgang til anden tjenestemandspensionsmæssigt tilsvarende eller højere placeret stilling i en lukket gruppe.

Stk. 2. Ved ansøgt overgang til anden tjenestemandspensionsmæssigt tilsvarende eller højere placeret stilling i en åben gruppe, fastlægges pensionsretten i overensstemmelse med de for den nye stilling gældende regler.

Stk. 3. Ved ansøgt overgang fra en stilling, der er omfattet af gammel løn, til en pensionsmæssigt tilsvarende eller højere placeret stilling på ny løn i en lukket gruppe, fastlægges pensionsretten i overensstemmelse med reglerne i § 3 med udgangspunkt i den hidtidige stillings skalatrinsforløb.

Stk. 4. Ved overgang fra en stilling uden for Finansministeriets og CFU's forhandlingsområde til en tjenestemandspensionsmæssigt tilsvarende eller højere placeret stilling på ny løn i en lukket gruppe inden for dette område fastlægges pensionsretten på tilsvarende måde som anført i stk. 3, medmindre andet afta-

les mellem Finansministeriet og vedkommende (central)organisation.

Stk. 5. Ved ansøgt overgang til en tjenstemandspensionsmæssigt lavere placeret stilling fastlægges pensionsretten i overensstemmelse med de regler, der er gældende for den nye stilling, medmindre andet følger af aftale om senior- eller retræteordninger.

§ 5. Indbetaling af pensionsbidrag til supplerende pensionsordning

Hvis den pensionsgivende løn i det nye lønsystem overstiger den tjenstemandspensionsgivende løn på sluttrinnet i det efter § 3 fastlagte skalatrinsforløb, indbetales der pensionsbidrag af det overskydende beløb til en supplerende pensionsordning. Pensionsbidraget udgør 18 pct. af det overskydende beløb, hvoraf 2/3 anses for arbejdsgiverbidrag og 1/3 anses for egetbidrag.

Stk. 2. Løntillæg ud over basisløn er pensionsgivende, hvis dette aftales mellem de forhandlingsberettigede parter. Løn svarende til den tjenstemandspensionsgivende løn på sluttrinnet i det efter § 3 fastlagte skalatrinsforløb anses altid for pensionsgivende i tjenstemandspensionssystemet.

Stk. 3. Løntillæg, der på denne aftales virkningstidspunkt, jfr. § 7 stk. 2, er aftalt pensionsgivende til en supplerende bidragsdefineret pensionsordning, bevarer denne status med den bidragssats, der er gældende for det pågældende område.

§ 6. Åbne grupper

Tjenstemænd og tjenstemandslignende ansatte med statsgaranterede pensionsordninger indplaceres i pensionsmæssig henseende i det lønrammeforløb, der var gældende forud for den ansattes overgang til det nye lønsystem med oprykning i overensstemmelse med de hidtil gældende anciennitetsregler.

Stk. 2. Ved pensionering beregnes tjenstemandspensionen herefter på grundlag af den pensionsgivende løn på det skalatrin, hvorpå den pågældende på pensioneringstidspunktet var indplaceret i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Hvis der aftales oprykning til en højere basisløngruppe eller varige tillæg/tillægsforhøjelser for funktioner eller kvalifikationer, henholdsvis sker op-

rykning i lønintervallet, der i det hidtidige lønsystem ville have haft form af en oprykning til højere lønramme, indgår parterne samtidig aftale om, at den ansatte i pensionsmæssig henseende indplaceres i den højere lønramme.

Stk. 4. Aftaler om individuel omklassificering af tjenestemænd (i henhold til stk. 3), der er fyldt 60 år på aftalens ikrafttrædelsestidspunkt, har virkning for beregning af tjenestemandspension, når der er forløbet 2 år eller mere mellem aftalens ikrafttrædelsestidspunkt og pensionsbegivenhedens indtræden.

Stk. 5. Medmindre stk. 3 finder anvendelse, kan der som supplement lokalt aftales pensionsbidrag af varige og midlertidige tillæg, efter § 4, stk. 4 og 5, i rammeaftale af 19. november 2003 om nye lønsystemer. Evt. pensionsbidrag indbetales efter reglerne i aftale af 22. april 2002 mellem Finansministeriet og centralorganisationerne om pensionsbidrag af visse faste tillæg til tjenestemænd.

§ 7. Ikrafttræden og opsigelse

Denne aftale træder i kraft den 1. oktober 2003.

Stk. 2. Aftalen har virkning for de enkelte grupper hhv. enkeltstillinger fra det tidspunkt, der bestemmes i den supplerende aftale om skalatrinsforløb mv. i henhold til § 3, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For personer, der er pensioneret i tidsrummet fra 1. april 2003 og indtil det tidspunkt, fra hvilket den supplerende aftale i henhold til § 3 har virkning, og som på pensioneringstidspunktet opfyldte betingelserne efter denne aftale for at opnå yderligere tjenestemandspensionsgivende skalatrin, herunder at de var aflønnet på nyt lønsystem, omberegnes pensionen på grundlag heraf.

Stk. 4. Denne aftale kan opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2005.

København den 19. december 2003

Statsansattes Kartel
Peter Waldorff

Statstjenestemændenes
Centralorganisation II
Tommy Agerskov Thomsen

Lærernes Centralorganisation
Anders Bondo Christensen

Akademikernes Centralorganisation
Svend M. Christensen

Finansministeriet
P.M.V.
E.B.
Gorm Neigaard

Ansøgt overgang til anden pensionsmæssigt tilsvarende eller højere stilling

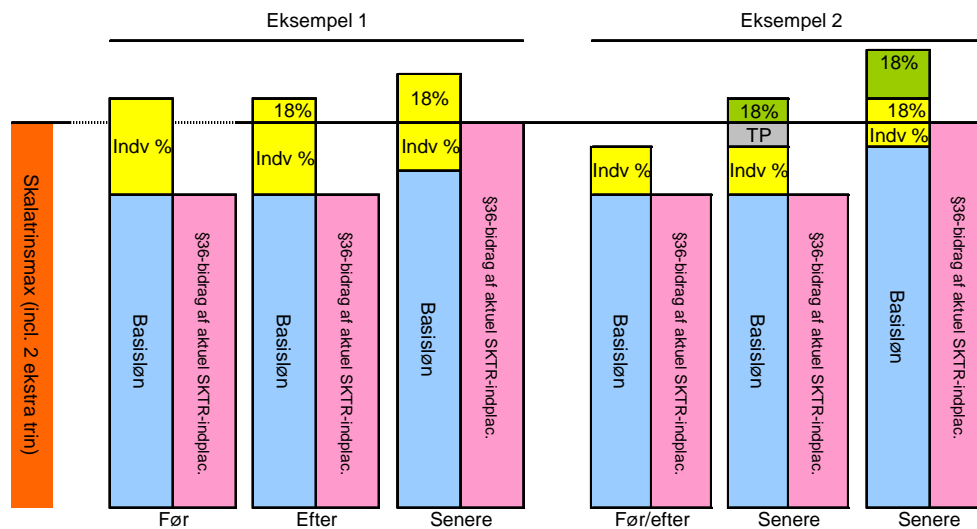
Fra	Til	Pensionsforhold
1) Ny løn lukket gruppe (med 2 ekstra trin)	Ny løn lukket gruppe inden for samme ansættelsesområde	a) Pensionsret som i hidtidig stilling + evt. trin 3* 18 pct. derudover af pensionsgivende tillæg
2) Ny løn lukket gruppe (med 2 ekstra trin)	Ny løn lukket gruppe uden for samme ansættelsesområde	a) Pensionsret som i hidtidig stilling 18 pct. derudover af pensionsgivende tillæg
3) Ny løn lukket gruppe (med 2 ekstra trin)	Gammel løn lukket gruppe inden for samme ansættelsesområde	a) Pensionsret som i hidtidig stilling + evt. trin 3* 18 pct. derudover af pensionsgivende tillæg
4) Ny løn lukket gruppe (med 2 ekstra trin)	Gammel løn lukket gruppe uden for samme ansættelsesområde	a) Pensionsret som i hidtidig stilling 18 pct. derudover af pensionsgivende tillæg
5) Ny løn lukket gruppe (med 2 ekstra trin)	Gammel løn lukket gruppe – chefstilling omfattet af cheflønsaftalen	a) Pensionsret som i hidtidig stilling + evt. trin 3* 18 pct. derudover af pensionsgivende tillæg
6) Ny løn lukket gruppe (med 2 ekstra trin)	Åben gruppe uanset ny eller gammel løn	b) Pensionsret efter ny stilling
7) Gammel løn	Ny løn åben gruppe	b) Pensionsret efter ny stilling
8) Gammel løn	Ny løn lukket gruppe inden for samme ansættelsesområde	a) Pensionsret som i hidtidig stilling + evt. 3 trin* 18 pct. derudover af pensionsgivende tillæg
9) Gammel løn	Ny løn lukket gruppe uden for samme ansættelsesområde	a) Pensionsret som i hidtidig stilling + 2 trin 18 pct. derudover af pensionsgivende tillæg

Konklusion

- a) Ved overgang til højere stilling i en lukket gruppe bibeholdes pensionsretten i hidtidig stilling + evt. trin 3. Ved overgang fra gammel løn til ny løn i en lukket gruppe + 2 trin evt. + 3. trin.

- b) Ved overgang til højere stilling i åben gruppe optjenes pensionsret efter ny stilling.

* Et evt. trin 3 forudsætter, at der er tale om overgang til højere stilling inden for samme ansættelsesområde, jf. aftalens § 3 stk. 4-6, dog maksimalt til skala-trin 48, ligesom det forudsætter, at trin 3 ikke tidligere er givet.

Forklaringer til eksempeldiagrammer vedrørende bilag M

Til venstre for eksemplerne viser den orange søjle den pensionsgivende løn på det anciennitetssikrede slutskalatrin i tjenestemandspensionssystemet efter forhøjelse med skalatrin i henhold til bilag M.

Hvert eksempel består af 6 søjler. I eksempel 1 viser de 2 søjler i venstre side situationen før implementering af bilag M. De 2 søjler i midten viser situationen efter implementering af bilag M. De 2 søjler til højre viser en senere udvikling, hvor der er sket en forhøjelse af basislønnen.

I eksempel 2 viser de 2 søjler til venstre både situationen før og efter implementering af bilag M, da situationen er uforandret. De 2 søjler i midten viser en senere udvikling, hvor der er aftalt et pensionsgivende tillæg. De 2 søjler til højre viser en endnu senere udvikling, hvor der er sket en forhøjelse af basislønnen.

De lyserøde søjler viser den tjenestemandspensionsgivende løn. Den lyserøde søjle til venstre og i midten viser i begge eksempler den aktuelle tjenestemandspensionsgivende løn. Den lyserøde søjle til højre i begge eksempler viser den tjenestemandspensionsgivende løn, når den ansatte er nået sluttrin efter forhøjelse med ekstra trin. Denne søjle er derfor sammenfaldende med den orange.

Blå felter markerer basislønnen i det nye lønsystem.

Gule felter markerer pensionsgivende tillæg, der er aftalt før implementering af bilag M, og som er pensionsgivende, uanset om de ligger over eller under det tjenestemandspensionsgivende sluttrin.

Grønne felter markerer tillæg, der er aftalt efter implementering af bilag M, og for hvilke det er aftalt, at de er pensionsgivende med 18 pct. i det omfang, de ligger over det tjenestemandspensionsgivende sluttrin.

Det grå felt, der er mærket TP, markerer, at den pågældende løndel ligger inden for det tjenestemandspensionsgivende sluttrin og derfor er pensionsgivende i tjenestemandspensionssystemet.

Tillæg, der ikke er eller bliver aftalt pensionsgivende til en bidragsdefineret pensionsordning, bliver ikke pensionsgivende gennem bilag M.

Eksempel 1 viser en ansat med et tillæg, der er pensionsgivende med den procentsats, der er gældende for det pågældende overenskomstområde, og som har en størrelse, der bringer den samlede løn op over det tjenestemandspensionsgivende sluttrin.

Efter implementering af bilag M bliver den del af tillægget, der overstiger det tjenestemandspensionsgivende sluttrin, pensionsgivende med 18 pct.

Endelig viser eksemplet, at ved en senere forhøjelse af basislønnen, bliver en større del af tillægget pensionsgivende med 18 pct.

Eksempel 2 viser en ansat med et pensionsgivende tillæg, der efter implementering af bilag M ikke bringer den samlede løn op over det tjenestemandspensionsgivende sluttrin.

Eksemplet viser endvidere, at på et senere tidspunkt aftales der et pensionsgivende tillæg, som overstiger det tjenestemandspensionsgivende sluttrin, og derfor bliver pensionsgivende med 18 pct. af den overskydende del.

Den del der ligger under det tjenestemandspensionsgivende sluttrin er pensionsmæssigt dækket af tjenestemandspensionsretten.

Endelig viser eksemplet, at på et endnu senere tidspunkt forhøjes basislønnen, hvorved en større del af tillægget bliver pensionsgivende med 18 pct.